

KOLLÉGIUM

Szakmai - módszertani, információs folyóirat

A tartalomból:

- ▶ **Állami fenntartás** 4.old.
- ▶ **Szakmai nap** 6.old.
- ▶ **„Aranyos“ nap** 12.old.

XIX. évfolyam

2009.

2.

szám

Fővárosi Önkormányzat Váci Mihály Kollégiuma

Az internátustól a kollégiumig

A győri Fa- és Fémipari Szakközépis-
kola 1901. október 28-án kezdte meg
működését és 25 évvel később, egy 38
férőhelyes internátussal bővítették. Az
internátust olyan tanulók részére hozták
létre, akik messze vidékről valók. Kol-
légiumunk története itt indult, bár hiva-
talosan csak 1970-ben avatták kollégi-
ummá. Adatunk van arra, hogy az
1928/29-es tanévben 34 tanulót helyez-
tek el.

Az internátusi ellátás magába foglalta a
lakást, a fűtést, a világítást, ágyneműt és
annak mosását, orvosi kezelést, továbbá
a teljes étellemezést. Az ellátási díj 45
Pengő volt.

Teljes kedvezményben részesült 3 ta-
nuló, melyet a minisztérium volt hivatva
odaítélni, kétharmad kedvezményben
részesültek hárman. Tizenketten fél ked-
vezményt élveztek, egyharmad kedvez-
ményben ismét 3 diák részesülhetett, ez
utóbbiakat az iskola állapíthatta meg a
tanulók tanulmányi előmenetelét és szo-
ciális rászorultságát figyelembe véve.
Ezért a legtöbben megsokszorozták
szorgalmukat.

Az 1930/31-es tanévben már 49 tanuló
nyer elhelyezést az internátusban. A vi-
dekről naponta bejáróknak menzát adott
az iskola.

Nagy tisztelettel gondolunk vissza
Ozora Ferenc okl. gépészmérnökta-
nárra, aki az **első internátusi felügyelő**
volt. Mint az iskola tanára a következő
feladatokat látta el az 1932/33-as tanév-
ben: internátusi felügyelő volt, az első
osztály főnöke, az iskolában cserkész-
parancsnok, az elsősöknek magyar
nyelvtant, a harmadikosoknak szakraj-
zot tanított, valamint az elsősök, máso-

dikosok és a harmadikosok részére tor-
nát. A fentiek mellett még heti 2 órában
játékdélutánt vezetett.

Az internátusi hálóterem a mai iskolai
könyvtárteremben volt, a tanulószobát
pedig a könyvtárral szemben lévő tante-
rem helyén alakították ki. 1948-ban a
mai VOLÁN-pályaudvarral szemben
lévő katonai laktanya egyik romos épü-
letében helyezték el a diákszállást. A di-
ákok maguk tették lakhatóvá; villanyt,
vizet szereltek be. Havi 5 Ft-ot kellett
befizetni /aki tudott fizetni/, és otthon-
ról hozták az élelmiszereket /liszt, zsír,
burgonya/. 6 hónap múltán önkényesen
átköltöztek a Bisinger-sétány 16 sz. alá,
tekintettel arra, hogy az itt lakó lányok a
tanítóképzőben kaptak helyet. A Keres-
kedelmi Szakmunkásképző épületében
is voltak 1 évig.

Kálvária út

Intézményünk az 1949/50-es tanévtől
1980. december 11-ig a Kálvária úton
nyert elhelyezést. Itt vált 1970-ben kol-
légiummá, mivel megteremtődtek ehhez
a szükséges tárgyi és személyi feltéte-
lek. 9 hálószoba és 5 tanulóhelyiség
szolgáltatta az iskola 135 kollégistájának
igényét.

Volt barkács-műhely, fotólabor, az ud-
varon labdarúgó-, kosár- és röplabdapá-
lya is. 1980-ban mégis el kellett köl-
tözni, mert életveszélyessé nyilvánítot-
ták a kollégiumi célokat szolgáló épü-
letszárnyat.

Káptalandomb

A Káptalandombon 1980. december 11-
től 1985. október 3-ig működött az in-
tézmeny. A kollégiumhoz nem tartozott

sem udvar, sem sportpálya. Az 5 év
során folyamatos építkezés is zavarta a
nyugodt tanulást. Viszont a Káptalan-
dombon alakult ki az a jól bevált rend-
szer, hogy a hálószobák egyben a tanu-
lás, az öltözködés színterei is lettek. A
600 személyes konyha - mely az intéz-
ményhez tartozott - lehetővé tette, hogy
más iskolák is igénybe vegyék szolgál-
tatásunkat. Amíg az egyház vissza nem
vásárolta a helyiségeket, a püspöki
könyvtárt látogathatták a diákok is.

Amadé utca

1985. október 3-tól 1989. május 23-ig, a
jelenlegi helyünkre történt költözésig
szükségmegoldásból az Amadé László
útra kellett költöztetni a kollégiumot. A
reggeli és ebéd az iskolában, a vacso-
ráltatás pedig a 401-es Szakmunkáské-
pzőben volt megoldható.

Mester utca

A kollégium jelenlegi épülete, (Mester
utca 24.) helyén gyermekintézmények
(bölcsőde, óvoda) voltak. Ezekből ala-
kították ki 80 férőhelyet középiskolai
fiúk részére. Itt már sikerült a diákok
többségét 4 ágyas szobákban elhe-
lyezni. Az épületeket udvar, sportpálya,
zöldterület veszi körül. A törmelékdomb-
ok helyén ma parkok, virágágyások,
emlékfák, rózsakert, szökőkút díszlik és
egy villanyvilágítással ellátott, este is
használatos bekerített sportpálya, me-
lyek a diákok és tanárok közös munká-
ját dicsérik. Szüksős épületünkben (nin-
csenek közösségi helyiségeink) módját
találtuk a kondíciót fejlesztő gép és bor-
dásfal elhelyezésének. Lehet asztalite-
niszezni, biliárdozni is. Használjuk a tv-
t, videó, és számítógépeket. Folyamato-
san építjük kézikönyvtárunkat. Olvas-
mányaikhoz használják a fiatalok a
2000 kötetes szépirodalmi könyvtárunkat,
melyet a közlekedőben szabadpol-
cos rendszerben helyeztünk el.

Kollégium

Kiadja: Kollégiumi Szakmai és Érdekvédelmi Szövetség

Felelős kiadó: Horváth István

Alapító főszerkesztő: dr. Benedek István Főszerkesztő: Benda János

Felelős szerkesztő: Gulyás Béla

Rovatszerkesztők: Fuchsné Hattinger Zsuzsanna, Deák Erika, Pethes Zoltán.

Szerkesztőség címe: Körösy László Középiszkolai Kollégium,

2500 Esztergom, Szent István tér 6. Tel./fax: 33/400-005

Terjesztés: Pethes Zoltán, Tel.: 30/9-376 - 042; Előfizethető: 1068 BUDAPEST,

Városligeti fasor 10. Tel./fax: (1) 352-9601 E-mail: kollegium@ksz.t-online.hu

Web: www.ksz.axelero.net. Példányszám: 1500 Ára: 300 Ft

A folyóirat megjelenését támogatja:

OKTATÁSI ÉS
KULTURÁLIS
MINISZTERIUM

Mester utcai kollégium udvara és bejárata

Csupán 10 éve állapodott meg a kollégium. A kialakult feltételek, a megfelelő tanári kar, a jobb beiskolázás azt eredményezték, hogy a kollégium messze felülmúlja az iskola egyre növekvő tanulmányi átlagát, neveltségi szintjét, a tanulók általános műveltségét: 4,36-os tanulmányi átlag az iskolai 4,06-tal szemben, kevés a fegyelmezetlenség, a baj megelőzésére helyezük a hangsúlyt. A szülőkkel, osztályfőnökökkel, iskolai tanárokkal összefogva oldjuk meg a problémákat.

Az országosan is kiemelkedő iskolai továbbtanulási gyakoriságot a kollégium folyamatosan 20 %-kal szárnyalja túl. A kollégiumban 10 év óta szinte minden tanuló rendelkezik színházbérlettel, rendszeresen járnak tárlatokra, művelődési előadásokra, könyvtárba.

A többszöri költözés során mintegy 50 fővel csökkent a kollégiumi férőhelyek száma.

Az oktatási szerkezet változásai pedig az utóbbi években azt eredményezték, hogy a kollégiumban öt évfolyamnak kell helyet biztosítani, mert érettségi után az egyetemre felvett tanulók többsége még egy évig itt marad, és különböző végzettségeket szerez a technikus képesítő mellett, így számukra kollégiumi elhelyezésről kell gondoskodnunk. Jelenleg 92 tanuló van a kollégiumban, a közös helyiségeket is lakószobává alakítottuk. Az igényeket még így sem tudjuk kielégíteni, mert Tapolcától Kiskunmajsaig jelentkeznek iskolánkba tanulók.

Ezúton mondunk köszönetet azoknak a társintézményeknek, amelyek eddig is

befogadták, és reméljük ezután is fogadják azokat a diákjainkat, akiket saját kollégiumunkban nem tudunk elhelyezni.

1986-ban Dr. Rác Sándor már fakultatíve foglalkozott a kollégiumban számítástechnikával. A minőségre való törekvés megkövetelte a kollégium számítógépes felszerelését és internetre történő csatlakoztatását.

Kollégiumi hagyományok

- A Jedlik Kollégiumnak sok régi hagyománya van, amelyek a közösség egybetartozását erősítik. Különböző hagyományok kötődnek az egyes évfolyamokhoz.

- A kilencedik évfolyamnak jelentős eseménye a tanévnyitó ünnepség. Ilyenkor egy új korszak kezdődik életükben, a tanárok és a diákönkormányzat tagjai fogadják őket.
- Nagyon fontos a Mikulás-esti „kollégiumi polgárrá” avatás. Ezen az estén a kilencedikesek műsorukkal köszöntik az ünnepet és a felsőbb éveseket, majd az ezt követő ajándékozás után le kell tenniük az avatási esküt. Oklevelet kapnak, amely később is emlékezteti őket első kollégiumi ünnepükre.
- Nem kevésbé fontos a „Kiváló kollégista” avatás sem, ahol értékelik a DÖK-tagok és a tizenkettedik évfolyamosok munkáját. A jó tanulókat könyv-jutalommal, plakettel tüntetik ki. A tizenegyedikesek közül megválasztjuk az új DÖK-tagokat is.
- A tanév talán legfontosabb eseménye a tizenkettedikesek búcsúztatása. Emlékükre fát ültetünk, majd sor kerül a kollégiumi ballagásra, ahol búcsút vesznek a kollégiumtól és fiatalabb társaiktól. Ezután együtt elfogyasztjuk az ünnepi vacsorát. Utána a városházán Győr város polgármestere búcsúztatja a tizenkettedikeseket. Az ünnep végén a szalonnasütési szertartás mellett felnőtté avatjuk őket a kollégium udvarán. Így kívánunk nekik további boldog életet és sok szerencsét.

Ezek a kollégium legfőbb hagyományai, de még nagyon sok szokás él az itt lakó, dolgozó, tanuló diákok között.

Szerencse László

A Jedlik Ányos Középiskola kollégiuma minden évbe hagyományosan megrendezi a megye fiú kollégiumai közötti kosárlabda kupát.

Megkezdődtek az egyeztetések az állami fenntartású iskolákról

A kép jobb szélén Horváth István a Kollégiumi Szövetség elnöke

(Fotó: Gordon Eszter)

Hiller István oktatási és kulturális miniszter a közoktatási szakszervezetekkel tárgyalt az állami fenntartású iskolákról szóló javaslatáról. Az egyeztetésen résztvevő szakszervezetek döntő többsége támogatásáról biztosította a kezdeményezést.

„Azt szeretném, hogy Magyarországon állami fenntartású iskolák is legyenek, mert az esélykülönbségek csökkentése, az esélyegyenlőség ezzel a rendszerrel nagyobb lehetőséget kap” - hangsúlyozta Hiller István a közoktatási szakszervezetekkel folytatott egyeztetést követően. „Nincsen olyan felmérés, hazai vagy nemzetközi tapasztalat a magyar oktatási rendszerről, amely a vagyoni és

regionális különbségeket ne helyezné a magyar oktatás elsődleges problémái közé. Ezeknek a kiegyenlítését pedig az állami iskolafenntartással lehet elkezdeni” - folytatta.

A javaslat nem szüntet meg, nem számol fel semmit. Az állami fenntartású iskolák nem kisajátítással, nem államosítással jönnek létre. A jelenlegi fenntartók továbbra is az oktatási rendszer részei, az állami fenntartású iskolák önkéntes alapon, az állammal való tárgyalások eredményeképp jöhetnek létre - fejtette ki a szakminiszter.

„Az állami fenntartású intézményekben nagy hangsúlyt fektetünk a minőségbiz-

tosításra. Egységes kerettanterv és pedagógiai rendszer alapján garantáljuk majd az átjárhatóságot és a minőségi oktatást. Ugyanakkor helyi szinten a pedagógusközösség tanszabadságát megtartva alakíthatja ki a tantervet” - részletezte.

A finanszírozásról szólva Hiller István elmondta, hogy az állami fenntartású intézmények az alapszabványon felül állami kiegészítő normatívát kapnak, amelyet az állam mint iskolafenntartó az esélykülönbségek csökkentésére és a minőségi oktatás biztosítására fordít.

A javaslat megvalósításához a 2/3-os törvény megváltoztatására nincs szükség, a jogi környezet most is megengedi az állami iskolák létét - fűzte hozzá.

A javaslat alapvető irányával, hogy az állam nagyobb szerepet vállaljon a közoktatásban az esélykülönbségek csökkentése és a szegregáció visszaszorítása érdekében, a megbeszélésen résztvevő szakszervezetek döntő többsége egyetértett. A Pedagógusok Szakszervezete, a Magyar Közoktatási és Szakképzési Szakszervezet, a Kollégiumi Szakmai és Érdekvédelmi Szövetség, a Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezete helyesnek és támogathatónak tartja a javaslatot, és jelezte, hogy a részletek kidolgozásában is partnere a minisztériumnak. A Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete a részletek megismeréséig nem tartotta támogathatónak a javaslatot.

Az egyeztetések folytatódnak: Hiller István március 4-én szülői szervezetekkel, március 6-án pedig az Országos Diákjogi Tanács és a Diákközéletért Alapítvány képviselőivel tárgyalt.

Közlemény a 2008/2009. tanév utolsó tanítási napjával kapcsolatosan

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 52. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy az iskolában a szorgalmi idő, tanítási év minden év szeptemberének első munkanapján kezdődik és - az érettségi vizsga s a szakmai vizsga évét kivéve - minden év június hónap 15-én, illetve, ha ez a nap nem munkanap, a június 15-ét megelőző munkanapon fejeződik be.

A 2008/2009. tanév rendjéről szóló 17/2008. (V. 9.) OKM rendelet (a továbbiakban: miniszteri rendelet) 2. §-ának (2) bekezdése értelmében a 2008/2009. tanévben a szorgalmi idő utolsó tanítási napja - ha a rendelet másképp nem rendelkezik - 2009. június 15. (hétfő).

A miniszteri rendelet 3. §-a ugyanakkor lehetővé teszi, hogy szorgalmi idő alatt

a nevelőtestület előre megtervezett módon, a tanév helyi rendjében meghatározott pedagógiai célra öt - a nappali oktatás munkarendje szerint működő gimnáziumban és szakközépiskolában hat - munkanapot tanítás nélküli munkanapként használhasson fel.

Amennyiben tehát a szorgalmi idő alatt biztosított a jogszabályban előírt 180, illetve 181 tanítási nap megtartása, nincs jogi akadálya annak, hogy 2009. június 15-ét a nevelési-oktatási intézmény tanítás nélküli munkanapként szervezze meg.

Megyei kollégiumi tapasztalatszere

A Kollégiumi Szövetség, a Bács-Kiskun megyei kollégiumvezetők munkaközössége és a kalocsai Dózsa György Gazdasági, Műszaki Szakközépiskola, Szakiskola Hunyadi János Kollégiuma szervezésében került megrendezésre a kollégiumi szakmai nap.

Nagy öröm és megtiszteltetés volt a kalocsai kollégium számára, hogy a megyében lévő 27 kollégiumból negyven pedagógus érkezett a rendezvényre. **Vikker József igazgató úr** köszöntőjét követően, történeti áttekintést adott a közel 1200 fős intézményről, felhívta a figyelmet a szakképzési lehetőségekre, a kollégium nyújtotta elhelyezési és pedagógiai feltételekre.

A kollégiumban folyó pedagógiai munkát **Gulyás Béla kollégiumvezető, a Kollégiumi Szövetség ügyvivője** a „Hunyadi Vezér Cikkei” c. újság 2008. évi számának fotói segítségével tette érzékletesebbé, hitelesebbé.

Szappanos Benedek a Kollégiumi Szövetség megyei elnöke beszámolt az elmúlt évben végzett területi munkáról. Különösen fontosnak értékelte a kollégiumok közötti kulturális együttműködést, a szakmai kérdésekben meglévő információáramlást, a sikeres pályázatok készítését. Ezt követően a tantestület tagjainak vezetésével „Kollégiumi felfedező túrára” indultak a kollégák. Ebéd után **Romsics Imre igazgató úr** személyes tárlatvezetésével megtekintették a Viski Károly Múzeumot.

Délután az iskola osztályfőnökei közül többen csatlakoztak a kollégiumi tapasztalatszeréhez, ami az intézmény díszter-

mében folytatódott. **Dr. Simon István az Oktatási Minisztérium kollégiumi referense** a „Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának” módosításáról tartott tájékoztatót. Az előadást követően készséggel válaszolt azokra a kérdésekre, amelyek országszerte a közérdeklődés középpontjában állnak a kollégiumokban (étkezési térítési díjak, ügyeleti-kollégiumi foglalkozások szervezése a gyakorlatban és a törvényi elvárások, a házirend sajátos szabályozási lehetőségei a bentlakásos intézményekben...)

A tapasztalatszere a késődélutáni órákban is folytatódott. Az újonnan megválasztott megyei kollégiumi szövetségi elnök **Szappanos Benedek** és **Dr. Kodácsy Jánosné igazgató, munkaközösség vezető** kérte a kollégákat, hogy a diák-önkormányzati, a „Kollégium” c.

Dr. Simon István az Oktatási Minisztérium kollégiumi referense

újság tudósítói hálózatának bővítésében a kulturális kapcsolatok szervezésében vállaljanak feladatokat. Megválasztásra kerültek a Kollégiumi Szövetség országos választmányi ülésére is a küldöttek. Az általános iskolai tagozatnak is új elnöke lett **Veszelszkiné Nagy Erika** lajosmizsei kollégiumvezető személyében, mert elődje **Basky András** időközben polgármester lett.

Az esti órákban a kollégiumpedagógusok hazautaztak, hogy tovább építsék, fonják a megye kollégiumai közötti baráti szálakat, tervezzék az újabb tanár, diák rendezvényeket.

A rendezvény az Oktatásért Közalapítvány anyagi támogatásával valósult meg melyért a házigazdák ezúton is köszönetet mondanak.

G.B

Dr. Patai Kálmánné

Intézményvezetők Szakmai Napjai (ISzaN) a budapesti Váci Mihály Kollégiumban

A fővárosban a Mérei Ferenc Fővárosi Pedagógiai és Pályaválasztási Tanácsadó Intézet 2009. február-március hónapban az intézmények vezetői számára szakmai napokat szervezett.

Ennek egyik célja a kompetenciafejlesztés az iskolamenedzsment, ezen belül a vezetésmódszertan, a pénzügygazdálkodás, a tanulásirányítás, s a jogszabály-ismeretek terén.

A programsorozat másik célja a vezetők, valamint a fenntartói szereplők, s a civil szervezetek közötti kapcsolaterősítés volt. További cél volt a tapasztalátadás, az egymástól való tanulás, a problémák „kibeszélése”, és a megoldási javaslatok keresése. Ez egy folyamat kezdete, tehát a munka nem zárult le a találkozókkal, a Mérei Ferenc Pedagógiai Intézet honlapja (www.fppti.hu) fórumot biztosít a további diskurzushoz.

A találkozó résztvevői a fővárosi fenntartású középfokú nevelési-oktatási intézmények vezetői, valamint a fenntartó

Dr. Patai Kálmánné igazgató előadását tartja

képviselői, s az egyes témában érintett intézmények, szervezetek képviselői voltak.

A változó színhelyeken megrendezett, hat részből álló találkozó-sorozat forgatókönyve mindenütt nagyjából azonos volt. Az összejövetel elején a fenntartó, az érintett (civil) szervezetek képviselői részéről hangzottak el rövid gondolatébresztők, vitaindítók, amihez a résztvevők rövid megjegyzéseket tehettek, észrevételeket fűzhettek.

A program ezután szakmai műhelymunkával folytatódott: a résztvevők kisebb csoportokban (szekciókban) dolgozták fel, beszéltek meg a témához kapcsolódó részproblémákat. A csoportmunkában részt vettek a vitát elindító személyek is, és biztosított volt a szekciók közötti átjárás is. A műhelymunka befejezése után, ki-ki egy lapra ráírta az által fontosnak tartott tanulságokat, vagy ötleteit, melyeket távozáskor egy ládába do-

bott be. Ezek az észrevételek kerültek aztán fel a MFPI honlapjára, mintegy alapjául szolgálva a további szakmai párbeszédnek.

A találkozó végén a résztvevők újra egybegyűlhettek, ahol a találkozó lezárása előtt lehetőség nyílt a megszólalásra.

A témák a következők voltak:

Igazgató és pedagógus

Jogszabályi változások

Feladatdelegálási, munkamegosztási lehetőségek és arculatépítés

Pályázatírási ismeretek és gyakorlatok

Gazdasági, pénzügyi ismeretek

Módszerek, bevált jó gyakorlatok

2009. március 2-án a Váci Mihály Kollégium volt a házigazda, a feldolgozandó téma „Pályázatírási ismeretek, gyakorlatok” volt. Örömmel vállaltuk ezt a felkérést, hiszen intézményünkben a pályázatírásnak komoly hagyománya van, így kellő rutinnal is rendelkezünk.

Ez irányú tevékenységünk az elmúlt tíz évben vált igazán aktívvá. Az azóta eltelt idő alatt tizenhét különböző pályázathoz nyújtottunk be pályázatot, 90 alkalommal nyertünk, összesen 74.840.107.- Ft-ot.

Az igazgató asszony Dr. Benedek István igazgatót fogadja a rendezvényen

A résztvevők regisztrációja után a konferencia levezetője, majd a házigazda üdvözlő szavai után Sárik Zoltán, az MFPI igazgatója emelkedett szólásra, és beszélt az ISzán céljairól, módszeréről. Majd ismét a házigazda kapott szót. Power pointos kivetítéssel egybekötve bemutattuk a kollégiumot, és beszámoltunk az itt végzett munkáról.

Ezután előadások - 10-10 perces vitaindítók - következtek, felkért előadókkal. Kármán Tímea programvezető (Tempus Közalapítvány), Gergely Péter (Oktatási

Ügyosztály) foglalta össze a pályázattal kapcsolatos gondolatait.

Ebben a blokkban hangzott el a pályázattal kapcsolatos előadás is. Röviden összefoglalva ennek tartalma:

- a pályázattal kapcsolatos elvárások
- a pályázattal kapcsolatos formai, alaki, tartalmi követelmények
- a pályázattal kapcsolatos felelősség
- a belső kommunikációs rendszer működése, működtetése a nevelőtestületben, valamint
- közösségépítés, együttműködés a pályázati tevékenység során.

(Az előadás anyaga megtekinthető web-lapunkon (www.vacimkoll.hu) a „Továbbképzés” menüpont alatt).

Néhány azonnali kérdés, illetve hozzászólás után a résztvevők két szekcióban dolgozták fel a látottakat-hallottakat, a hozott problémákat, és számoltak be sikereikről, illetve tettek különféle megoldási javaslatokat.

Minden elfogultság nélkül kijelenthetjük, hogy a rendezvény sikeres volt. Ezt mutatta a résztvevők magas száma (hétven fölött regisztráltatták magukat), az aktivitás, s a szakmai tartalommal kapcsolatos elégedettség. Intézményünk a vendéglátás terén ismét kitett magáért, ami nem csak a gasztronómiai élvezetekre értendő; a szervezési munka, és a kollégium iránt érdeklődők kalauzólása is zökkenőmentes volt.

A vendégek egyidejűleg megtekinthették a kollégium folyosóin és közösségi helyiségeiben berendezett látványos dokumentum- és fotókiállításunkat, mely hosszú évekre visszamenőleg, és híven tükrözi gazdag pályázati tevékenységünket.

A kiállítás az érdeklődők számára nyitott, áprilisban is megtekinthető.

Kardos László emléktáblájának felavatása

Kardos László a „fényes szelek” nemzedékének egyik kiemelkedő egyénisége volt. Tiszteletére özvegye, Pogány Mária és a IX. kerület önkormányzata emléktáblát állíttatott, melyet 2008. november 13-án avattak fel. A fővárosi Váci Mihály Kollégium is képviseltette magát a bensőséges ünnepségen. Virágot helyeztünk el az emléktáblánál, így emlékezve az egykori népi kollégiumi mozgalom kezdeményezőjére és vezetőjére, a NÉKOSZ egykori főtitkárára.

Igen megható volt, amikor az ünnepség végén a résztvevők, Kardos László egykori társaival együtt elénekelték a „Sej, a mi lobogónkat, fényes szelek fújják...” című dalt.

*Poharászki Magdolna
a Váci Mihály Kollégium pedagógusa*

Javaslatok születnek az iskolai erőszak kezelésére

Aáry-Tamás Lajos ombudsman szerint az iskolai erőszak nem pedagógiai probléma. -Ez a probléma túlnyúlik az iskolán. Mindannyian hibásak vagyunk, mindannyian felelősek vagyunk függetlenül attól, ki hol dolgozik, ki szülő és ki nem az. A vizsgálatok azt mutatják, a pedagógusok azt érzik, magukra maradtak az agresszió problémájával, ráadásul nincsenek eszközeik a megoldáshoz. Azt már én fűzöm hozzá, hogy az iskola ma nem közügy vagy nem mindenhol közügy, pedig a társadalombiztosításon túl az oktatásban érintett a legtöbb ember- összegzett a szakember

Az oktatási tárca egy hónapon belül nyilvánosságra hozza az iskolai erőszak kezelésére megfogalmazott javaslatait, a minisztérium államtitkára elképzelhetőnek tartja a jelenlegi jogi szabályozás további szigorítását is. Arató Gergely a Pedagógusok Szakszervezetének (PSZ) nyílt levelére reagálva mondta ezt kedden az MTI-nek.

A Pedagógusok Szakszervezete az Oktatási és Kulturális Minisztérium (OKM) vezetőjéhez intézett nyílt levelében haladéktalan intézkedéseket sürgetett az iskolai erőszak megállítására. A PSZ elnöke egy újabb, a közelmúltban Mándokon történt tanárverés után fogalmazta meg a levelet, amelyet a szervezet honlapján tettek közzé.

A szabolcsi Mándokon február első hetében bántalmazott egy 38 éves asszony és 18 éves lánya egy fiatal tanárnőt, aki könnyű sérüléseket szenvedett. Az anya és lánya azért támadt a 26 éves tanárnőre szerda délután, mert a pedagógus állítólag koszosnak nevezte az asszony általános iskolába járó másik lánygyermekét és nem engedte, hogy fellépjen a farsangon.

A rendőrség közlése szerint a könnyű sérülést szenvedett napközis tanárnő elmondása szerint ugyanakkor mindössze arra kérte az osztályába tartozó tanulót, hogy fogja össze a haját.

Az érdekvédelmi szervezet elnöke a dokumentumban azt írja, hogy haladéktalan, hathatós intézkedést várnak, azt, hogy a miniszter és miniszter társai a rendelkezésükre álló minden eszköz segítségével állítsák meg az egyre növekvő iskolai erőszakot. Az érdekvédelmi tömörülés elnöke rámutatott: az

oktatás színvonalának emelése, az iskolázottság „bázisának” szélesítése nem történhet pedagógusok nélkül. „Olyan pedagógusok nélkül, akik nem félnek bemenni az osztályba tanítani, nevelni, követelni a tudást, a tisztességes magatartást, s abban hisznek, hogy munkájukért megbecsülés, elismerés és ha szükséges, védelem jár” - fogalmazott Galló Istvánné.

Arató Gergely azt mondta: egyetértene a Pedagógusok Szakszervezetével abban, hogy az iskolák körül megjelenő erőszak, a tanárokat, pedagógusokat ért támadások aggasztóak és tűrhetetlenek. Ezért hatékony lépésekre és olyan összefogásra van szükség, amelyben a kormány, a az intézmények és civil szervezetek egyaránt részt vesznek - mondta.

Arra a kérdésre válaszolva, hogy ez a törvényi szabályozás szigorítását is jelentheti-e, úgy válaszolt, akár igen.

Át kell tekinteni a pedagógusokat védő jogrendszer. A pedagógus ma is közfeladatokat ellátó személy, s ez azt jelenti,

hogy az ellene elkövetett erőszakos cselekmények, kiemelt súlyúnak számítanak, azonban ez mégsem eléggé visszatartó erő - fogalmazott Arató Gergely.

Kifejtette: az igazságügyi tárccal közösen olyan összehangolt megoldásokat szeretnének találni, amelyek visszatartó erőt és adott esetben hatékonyabb segítséget jelentenek a megelőzésben.

Ebbe beletartoznak a pedagógiai módszerek mellett, a büntetőjogi eszközök, a bűnmegelőzési és egyéb civil szervezetekkel való fokozott együttműködés, s akár a közoktatási törvény módosítása is.

Azt szeretnék, ha a javaslatok kialakításában és végrehajtásában a pedagógus-szakszervezetek is partnerek lennének. A javaslatokat egy hónapon belül ismertetjük - jegyezte meg Arató Gergely.

A tárca azt is látja, hogy további határozottabb védelemre van szükségük a pedagógusoknak - jelentette ki.

A PSZ elnöksége egyébként, a nyílt levél megfogalmazása mellett, úgy döntött, hogy levélben fordulnak a parlamenti pártokhoz, országgyűlési képviselőkhez, az országgyűlés elnökéhez, s kezdeményezik, hogy szülessen országgyűlési nyilatkozat a kérdésben, illetve megfelelő törvények módosításával teremtsenek hatékonyabb jogi védelmet a pedagógusok számára.

Javasolják továbbá megyei akciók, például fáklyás felvonulások szervezését, valamint azt, hogy a területi szervezetek kezdeményezzék, a megyei önkormányzatok is tüzzék napirendre a problémát.

Az iskolákban is eluralkodott az erőszak, akár csak a munkahelyeken, a családi otthonokban, a közutakon stb. A közvéleményt már legfeljebb egy-egy nagyobb tragédia tudja csak megráznai, például gyermekek nemegyszer tömeges katasztrófát okozó agressziója. (Nemrégiben az Amerikai Egyesült Államok két iskolájából is érkeztek ilyen beszámolók.) Az oktatás-nevelés elméleti és gyakorlati szakemberei itthon és külföldön is egyre többen foglalkoznak azzal, mit lehetne tenni annak érdekében, hogy az ilyen jelenségeket elkerülhessük. Lehet-e egyáltalán tenni valamit a mostani, láthatóan fokozatosan rosszabbodó helyzet megjavítása érdekében? S megtesszük-e legalább azt, amit eszközeink, szakmai és etikai lehetőségeink megengednek? Kikre számíthat az iskola mint intézmény e gondoljai közepette?

Agresszió- és konfliktuskezelő tréning a Gandhi Gimnázium Kollégiumában

1. Előzmények

Intézményünkben – sok más oktatási intézményhez hasonlóan – szünni nem akaró problémát jelentenek a diákok és diákok, valamint a diákok és felnőttek pedagógusok és más alkalmazottak) közötti konfliktusok.

Az iskola és a kollégium szellemiségének, az elfogadó pedagógusi attitűdnek, a napi 24 órás, heti 5 napos folyamatos együttlétnek hála diák és felnőtt között e konfliktusok még nem váltak olyan szélsőséggé, mint azt a sajtóban és a szakmában a közelmúltban nagy port felkavaró esetekben láthattuk. „Ráutaló magatartás” azonban nálunk is előfordult már diák részéről, szerencsére azonban még időben megállt a kéz. Ugyanakkor régóta fejtörést okoz nekünk (s egészen biztosan diákjainknak is) a diákok között jelen lévő verbális és fizikai agresszió.

Azt tapasztaljuk, hogy diákjaink jelentős részének nincsenek meg az eszközei konfliktusaik konstruktív rendezéséhez, a viták gyakran ordenaré üvöltözésig, olykor tettelegességig fajulnak.

2. Cselekvési terv

Megszületett az elhatározás: valahogyan segítenünk kell diákjainknak megszerezni a hiányzó eszközöket. Mivel adaptálható, a gyakorlatban már bevált gyakorlatot, kész programot nem ismertünk, a hazai és a külföldi szakirodalomban kerestünk segítséget. A kutakodás során egyértelműen kiderült az, amit az időközönként a médiában felkapott, szenzációs hírek alapján már sejtettünk: a gyermekek és fiatalok iskolai (és iskolán kívüli) agressziója tőlünk nyugatabbra is legalább ekkora probléma – könyvtárnyi irodalom létezik például elméletéről és gyakorlatról német nyelven.

E szakirodalom és saját tapasztalataink alapján kerestük meg a súlypontokat, vizsgáltuk meg, hogy hol, miért születik a (verbális és fizikai) agresszió:

- Fiú és fiú között (rivalizálás miatt; a verbális és a fizikai erő kultuszának köszönhetően; az otthonról hozott mintákat követve; a média, a mozi hatására)

- Fiú és lány között (párkapcsolatokon belül; párkapcsolatok felbomlásakor; a férfi- és a nőszerep eltérő értelmezésének köszönhetően; „egyszerű” diák-diák konfliktusok során; az otthonról hozott mintákat követve; a média, a mozi hatására)

- tkeztében; generációkon át öröklődő mintákat követve)

- Pedagógus és diák között (eltérő elvárások és értékrendek összeütközéséből)

3. Az első teszt

Az anyaggyűjtés, a 2008 nyarán elvégzett fordítási munkák után az intézményvezetés felkérésére Karsainé Baktai Julianna kollégiumi nevelő vállalta, hogy rendelkezésre álló információk alapján kidolgozza a programtervet. Szerencsés véletlen, hogy a kolléganő évek óta drámapedagógiával is foglalkozik, hiszen a tervezett gyakorlatok egy része is hasonló jellegű.

Az I. számú mellékletben található programtervet először 2008. szeptember 12. és 14. között, egy háromnapos tréningen teszteltük. A 10. c osztály tíz diákja vállalta, hogy azt a hétvégét benn-tölti a kollégiumban.

A teszt elsődleges célja az volt, hogy megvizsgáljuk:

- működnek-e a gyakorlatban az elképzelt feladatok?
- mely pontokon szorul finomításokra, esetleg durvább módosításokra a program?
- vezethet-e a saját csoportnevelő és/vagy osztályfőnök a saját csoportjában ilyen tréninget?
- érdekli-e egyáltalán a gyerekeket a téma?

A teszt során minden kérdésre pozitív választ kaptunk: a program működőképesnek bizonyult, a gyerekek fogékonnyak voltak a témára, meglepően kinyíltak még a legintimebb kérdések megvitatásakor is, értelmes párbeszédre voltak képesek egymással fiúk és lányok.

Annak érdekében, hogy a leendő tréningvezetőket küssé „eltávolítsuk” a leendő tréningcsoporttól, valamint hogy a

kollégisták és a nevelők jobban megismerhessék egymást, úgy döntöttünk, hogy a tréning tényleges elindításakor a csoportnevelők nem a saját csoportjukkal dolgoznak majd, hanem egy eddig „idegen”, jórészt „csupán” ügyeletes tanárként ismert, másik csoporttal.

4. A második teszt

A fenti elképzelés az „idegen” diákoktól és közegetől való ódzkodás miatt nem aratott osztatlan sikert, első hallásra szinte minden kollégiumi nevelő szívesebben dolgozott volna saját csoportjával, ám a második teszt során sikerült elosztatni a kételyeket.

A teszt első szakaszában Karsainé Baktai Julianna hasonló felépítésű programot vezetett, mint a tréninghétvégén. Az első négy alkalommal (keddenként, 8 órától 12-ig) „a nevelők voltak a diákok”, tehát végigcsinálták a diákokkal már kipróbált gyakorlatokat.

A második szakaszban a nevelők véletlenszerűen kaptak egy-egy témakört, s a témakör választottak egy-egy feladatot/gyakorlatot, melyet aztán „tréningvezetőként” levezényeltek a felnőtt csoportban.

5. Az utolsó simítások

A nevelők önképzése során elvárás volt a közös gondolkodás, a tréningprogram fejlesztéséhez való hozzájárulás. Az előző pontban említett tréningvezetési gyakorlat mellett ennek másik módja volt az egyes ülések utáni ötletgyűjtés, melynek során néhány kolléga nagyon hasznos megjegyzések fűzött a gyakorlatokhoz.

6. A tréningprogram indítása

Az elkészítéssel, a program végleges(nek szánt) formába öntésével szándékunk szerint a téli szünetig (2008. december 19-éig) végzünk. Szintén eddig az időpontig intenzív reklámkampányt folytatunk a kollégisták körében nyomtatott és elektronikus eszközökkel, valamint élőszóban.

A téli szünet utáni első hét az utolsó felkészülése (nyomatatásé, fénymásolásé, az esetleg még hiányzó eszközök be-

szerzéséé) lesz. A programkezdés kitűzött időpontja 2009. január 13. A foglalkozásokat keddenként, a délutáni szilencium időszakában tartjuk (ezáltal a részvétel kötelező, jóllehet a diákoknak lehetőségük lesz elhagyni a foglalkozás helyszínét, vagy csupán megfigyelőként részt jelen lenni, ha az aktuális téma feldolgozásában nem kíván aktívan részt venni. A tapasztalatok szerint ilyen téma az apakép, az ideális apa.).

Az egyes foglalkozásokra 40 percet tudunk szánni, ugyanakkor a foglalkozások a 2. szilenciumi órában (16:55 órától 17:35 óráig) lesznek, ezáltal, ha a szükség úgy kívánja, mégiscsak lehető-

ség lesz „hosszabbításra” a 3. szilenciumi órában. Továbbá ily módon mindenképpen alkalom nyílik arra, hogy a saját csoportjához a foglalkozás végével visszatérő csoportnevelő és „saját” gyerekei megosszák egymással a szerzett tapasztalatokat, tovább beszélgeszenek az aznapi témáról, elvárják a szálakat, ha kell. Így végül mégiscsak kölcsönösen részesei lesznek egymás élményeinek.

A végzős tanulókra való tekintettel, valamint a tanév más programjait is szem előtt tartva összesen 12+1 foglalkozást tervezünk, tehát összesen legalább 480

percet töltünk agresszivitásunk, félelmeink vizsgálatával. A 9-11. évfolyamos diákoknak és nevelőiknek természetesen egészen a tanév végéi lehetőségük lesz vissza-visszatérni esetleg kedvencéé vált gyakorlatokhoz, vagy a program alapján új feladatokat, játékokat kitalálni.

A 2009/2010-es tanévben az ez évi „alpozás” után egy szintén az egész diákra kiterjedő mediátorképző programot kívánunk elindítani. E program előkészítése már folyik.

*Karsai Richárd
kollégiumvezető, Pécs*

Kollégista élet

Kollégium. Meghallom ezt a szót, egy több száz fős család jut eszembe. Ez persze nem mindig volt így. Kezdetben félttem attól, hogy hogyan fogok beilleszkedni egy új közösségbe, hogyan szerzek magamnak barátokat, és milyenek lesznek a nevelőtanárok, de ezt az érzést azt hiszem, nem kell elmagyaráznom, mert minden kollégista tapasztalhatta. Nehéz elválni a szülőktől, még akkor is, ha nem teljes elszakadás ez, csak felkészülés a felnőtt világba való belépésre.

Megkérdeztem néhány diáktársam mi az, amit a kollégium „adott” neki, és úgy érzi, hogy fontos számára. Rengeteg választ kaptam. Például: lehetőségeket, szabadságot, szerelmet, önállóságot, és még sok hasonló dolgot hallottam. Egy valami azonban mindig elhangzott, ezt persze mindenki másként fogalmazta meg,

- „Igazi barátokat szereztem!” Ez talán közhelynek hangozhat, mert „bárhol” találhatóunk barátokat, de azt gondolom a kollégiumban, szorosabbak ezek a szálak. Mielőtt kollégista lettem, már akkor is voltak barátnőim, barátaim, de itt pár nap, hónap alatt olyan barátokat szereztem, akik úgy érzem, elkísérnek életem végéig. Együtt élünk, ezért akarva vagy akaratlanul is, de kitapasztaljuk szobatársaink szokásait és alkalmazkodunk hozzájuk. Egymás se-

A szobában

gítségével vészeljük át a csalódásokat, szakításokat, baráti és családi drámákat. A szobatársaink személyisége, műveltsége mind-mind hatást gyakorol ránk. A kollégiumi közösségben számíthatunk egymásra, és tudjuk mit mondhatunk el és mit kell magunkban

Kollégiumi színjátások

tartani, mert szavaink mögött valódi érzések vannak, és mindig meglátjuk egymásban a pozitív dolgokat. Ezért gondolom azt, hogy nem túlzok, ha családról beszélek. Azonban mindenhol előfordulnak viták, néha ezek sírással végződnek. Általában ezeknek a történeteknek mégis jó a vége, majd nagy ölelések és bocsánatkérések közepette megnyugszik mindenki. Persze tanárainkról sem szeretnék elfeledkezni,

mert ők nem csak az idejükből áldoznak nekünk, hanem magukból is. Bővítik tudásukat, példaként szolgálnak, és még lelkileg is támogatnak.

Pedagógusaink számos kulturális és sport programokat szerveznek a diákoknak. Hiszen minden tanulónak szüksége van kikapcsolódásra a kemény és fárasztó tanulás mellett. Ezen kívül rengeteg dolgot tudnék még felsorolni, amiért szeretek kollégista lenni, de ezeket csak az értheti meg igazán, aki a kollégium „világában” él vagy élt. 4-5 év után fájó búcsút veszünk a kollégiumtól, nevelőktől, diáktársaktól és iskolánktól. Müller Péter szavaival élve-„Van, amikor egy emberi kapcsolat ideje lejár. Barátok ezt értik, és csalódás nélkül tudják tudomásul venni, hogy ezen túl csak ritkán vagy sohasem látják egymást.

Ez a szabadság nagy-nagy ajándéka, hogy még csak rossz érzésünk sem marad, a válás után hálásan gondolunk vissza egymásra.” Persze ez nem azt jelenti, hogy végleg elköszönünk egymástól, mert van, hogy életre szóló barátságok kötődnek, és együtt folytatjuk tovább tanulmányainkat.

Nem szeretném, ha ez búcsúlevélnek hangzana, hiszen a kollégium tele van szeretettel, vidámsággal, mókás és mulatságos történetekkel.

Ezért örülök, hogy kollégista lehetek, és hálás vagyok, hogy itt lehetek a kecskeméti Táncsics Mihály Kollégiumban.

*Vass Barbara
AJTP 10/E osztály*

Elsősegélynyújtó tanfolyam a mosonmagyaróvári Városi Kollégiumban

Edít néni a tanfolyamvezető

Az Egészségügyi Minisztérium felmérése szerint a magyar felnőtt lakosság kevesebb, mint 1 százaléka lenne képes segíteni bajbajutott embertársán, ha annak elsősegélyre lenne szüksége. Ebből következően is már többször felmerült annak igénye, hogy az elsősegélynyújtás legyen elsajátítható az iskolákban. Az illetékes minisztériumok egyelőre az egyeztetéseknél tartanak. A mosonmagyaróvári Városi Kollégium intézményen belül igyekszik diákjainak

megtanítani az elsősegélynyújtás alapismereteit. A meghirdetett elsősegélynyújtó tanfolyamunkra 30 kollégista jelentkezett.

A foglalkozásokat heti két alkalommal Katzer Edit ifjúsági védőnő tartja, aki hosszú évek óta foglalkozik ilyen tanfolyamok szervezésével.

Azoknak a kollégistáknak, akik sikeresen levizsgáznak, később már nem kell elsősegélyvizsgát tenniük, amikor a jogosítványt kívánják megszerezni.

A legkiválóbb diákok pedig indulhatnak a városi elsősegélynyújtó csapatversenyen is.

Simon Zsuzsanna, igazgató

Zöld kollégisták sikere a Víz Világnapján

A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium a Víz Világnapja 2009. tiszteletére két forduló térszathíd-építő ver-

senyt hirdetett.

A mosonmagyaróvári Városi Kollégium öt fős csapata is jelentkezett a felhí-

vásra. Sárközi Anikó projektvezető útmutatója alapján készítették el a Dunát átívelő legújabb pozsonyi Apolló híd élethű mását, spagetti és lasagne típusú térszathídból. A regionális fordulóban első helyezettek lettek.

A csapat ezután meghívást kapott 2009. március 24-re, Nyíregyházára, a minisztérium központi díjkiosztó ünnepségére.

A kollégisták az országos versenyen a II. helyezést érték el.

Az értékes díjak átvétele után, a gyerekek szíves vendéglátásban részesültek, majd látogatást tettek a nyíregyházi állatparkban.

Az eredményhez ezúton is gratulálunk

Bodó Ervinnek,

Hangyál Tamásnak, Vadász Biankának, Varga Dezsőnek,

Varga Szilviának és Tanárnőjüknek, Sárközi Anikónak.

A hídról és a díjkiosztóról készült képek a www.varosikollégium-movar.egal-net.hu és a www.duoinfomovar.hu weboldalakon tekinthetők meg.

„Aranyos“ nap volt Kiskunfélegyházán

Megkezdődtek Kiskunfélegyházán az AJKSZP szakmai napok. A vendégek, érkezésük után elfoglalták szobáikat, majd az előadóteremben megtekinthették városunkról, illetve iskolánkról készült kis bemutatónkat.

Ezután az „aranyos“ gyerekek fejlesztésében részt vevő pszichológusok mutatták be motivációs feladataikat, programjukat. Fél 5 körül már ínycsiklandó illatok szálltak fel a 4. emeleti előadóterembe. Ennek hatására vendégeink megtekintették az új konyhánkat, ahol a tanulók sós süteményt, és goflit sütöttek számukra. A konyhába vezető úton teázó foglalkozásába.

Csincsák Zoltán fejlesztő órát mutatott be az Arany János-csoporttal.

Lassan a vacsora idő közeledett, de amíg a sültök az asztalra kerültek, a Tiszavirág művészegyüttes műsorát láthattuk. Fantasztikus hangulatot teremtett a cigány zene, és a táncosok remek koreográfiája. **Ezúton is köszönet érte!!!**

A vacsora után a klubszobába helyezkedtek el kedves vendégeink, ahol a Csáky féle jó Szekszárdi bor alapozta meg jó hangulatukat.

Gyorsan eltelt az első nap, és reméljük, mindenki új információkkal, hasznos ötletekkel gazdagodva tért nyugovóra.

Kollégisták a Parlamentben

A Városi Kollégium huszonkét fővel látogatást tett az Országházban, Dr. Szili Katalin az Országgyűlés elnöke és munkatársai által létrehozott Magyar Országgyűlés Civil Irodájának szervezésében.

A rendkívüli program célja a Parlament épületének megtekintése mellett az országgyűlési képviselők munkájának megismerése, a törvényalkotás folyamatába történő bepillantás volt.

A diákoknak Harrach Péter képviselő, az Országgyűlés al-elnöke tartott előadást „Országgyűlési ismeretek” címmel. A parlamenti séta keretén belül a csoport megtekintette a koronázási jelvényeket is. Ezt követően szíves vendéglátásban részesítették a gyerekeket. Délután az Országgyűlés könyvtárában folytatták a látogatást, ahol több száz éves

könyvekbe, újságokba, jegyzőkönyvekbe lapoztak bele a gyerekek. Befejezéséként az aznapi plenáris ülést tekintették meg.

Bücszúzul mindenki névre szóló emléklapot kapott a „Parlamenti különórán” való részvételének emlékére.

A fiatalok új ismeretekkel, felejthetetlen élményekkel feltöltödvé érkeztek haza.

Lejegyezte: Simon Zsuzsanna igazgató

